

REVISIONSRAPPORT
GRANSKNING AV
DELÅRSRAPPORT AUGUSTI 2025

Innehållsförteckning

1	SAMMANFATTNING	3
2	BAKGRUND.....	3
3	SYFTE, REVISIONSFRÅGA OCH AVGRÄNSNING	4
4	AVGRÄNSNING.....	4
5	REVISIONSKRITERIER.....	4
6	ANSVARIG STYRELSE/NÄMND.....	4
7	METOD	4
8	RESULTAT AV GRANSKNINGEN	5
8.1	LAGENS KRAV OCH GOD REDOVISNINGSSSED	5
8.1.1	Förvaltningsberättelsen.....	5
8.1.2	Redovisningsprinciper.....	7
8.1.3	Resultat- och balansräkning.....	8
8.1.4	Drift- och investeringsredovisning.....	9
8.1.4.1	Driftredovisning.....	9
8.1.4.2	Investeringsredovisning	12
8.2	GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING.....	12
8.2.1	Finansiella mål	13
8.2.2	Övergripande mål	14
8.3	SAMMANFATTANDE BEDÖMNING	16
9	KVALITETSSÄKRING	16
10	UNDERTECKNANDE.....	16

1 SAMMANFATTNING

Vi har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna granskat regionens delårsbokslut per augusti 2025. Granskningen har genomförts med utgångspunkt i Kommunallagen, Lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR), Rådet för kommunal redovisning (RKR) och God redovisningssed.

Vår sammanfattande bedömning är att delårsrapporten är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed. Bedömning i delårsrapporten är att balanskravet inte uppnås sett till det enskilda året 2025 och att det prognostiserade ackumulerade negativa balanskravsresultatet kommer behöva återställas inom tre år.

I delårsrapporten görs bedömningen att regionen inte uppnår målen för god ekonomisk hushållning. Av åtta övergripande mål bedöms sex vara delvis uppfyllda och två ej uppfyllda. Av de sex finansiella målen har tre bedömts som uppfyllda, ett som delvis uppfyllt och två som ej uppfyllda.

Utifrån bedömningar och det sätt som regionstyrelsen har valt att definiera mål och uppföljning av god ekonomisk hushållning instämmer vi i att regionen inte når en god ekonomisk hushållning.

Bedömningen grundar sig bland annat på följande iakttagelser och bedömningar:

- Regionens finansiella resultat per augusti är minus 191 miljoner kronor vilket är en försämring med 8 miljoner kronor jämfört med föregående år. Regionens prognostiserade resultat för 2025 är minus 420 miljoner kronor varav hälso- och sjukvårdsnämndens minus 500 miljoner kronor.
- Investeringar om 78 miljoner kronor har genomförts per sista augusti. Regionstyrelsen har prognostiserat 155 miljoner kronor. Vi bedömer att det finns en osäkerhet om investeringar hinner genomföras.
- Regionstyrelsen bedömer att flera av de övergripande och finansiella målen kommer att uppnås eftersom många aktiviteter pågår enligt plan. Vi kan dock inte bedöma på ett objektivt sätt om målen kommer att uppnås.
- Den bristande tillgängligheten är bekymmersam. Vår bedömning är att väntetider enligt vårdgarantin inte kommer att uppfyllas.
- Planerad ekonomisk effekt av beslutade resultatförbättrande åtgärder har inte uppnåtts och vi bedömer att de inte kommer att nås under 2025. För att uppnå en långsiktig ekonomi i balans och ökad tillgänglighet anser vi att det är fortsatt viktigt att arbeta med utveckling av arbetssätt och effektiviseringar.

2 BAKGRUND

Fullmäktige ska behandla minst en delårsrapport per år. I samband med fullmäktiges behandling av delårsrapporten ska även resultatet i delårsrapporten bedömas. Denna granskning utgör underlag för det utlåtande som revisorerna ska lämna till fullmäktige.

Delårsrapporten ska omfatta en period av minst hälften och högst två tredjedelar av räkenskapsåret och den ska innehålla en översiktlig redogörelse för utvecklingen av regionens verksamhet och resultat efter föregående räkenskapsårs utgång. Regionen ska formulera verksamhetsmässiga och finansiella mål för god ekonomisk hushållning i budgeten. Dessa mål ska sedan följas upp i delårsrapport och årsredovisning.

Revisorerna ska bedöma om resultaten i den delårsrapport som enligt kommunallagen (11 kap. 16 §) ska behandlas av fullmäktige är förenliga med de mål som fullmäktige beslutat, inklusive mål för god ekonomisk hushållning.

3 SYFTE, REVISIONSFRÅGA OCH AVGRÄNSNING

Syftet med granskningen av delårsrapporten är att ge de förtroendevalda revisorerna underlag för att enligt kommunallagen (12 kap. 2 §) bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat.

Revisionsfrågor:

- Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?
- Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda målen för god ekonomisk hushållning, det vill säga finns förutsättningar för att målen kommer att uppnås?

4 AVGRÄNSNING

Granskningen omfattar regionstyrelsen och samtliga nämnder inom Region Jämtland Härjedalen. Granskningen av den sammanställda redovisningen görs på en övergripande nivå.

5 REVISIONSKRITERIER

Vår bedömning har utgått från:

- Kommunallag (2017:725)
- Lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) kap. 10, 11 och 13
- Rådet för kommunal redovisnings rekommendation (RKR) R17
- Fullmäktiges anvisningar avseende delårsrapport
- Regionens fastställda mål för god ekonomisk hushållning

6 ANSVARIG STYRELSE/NÄMND

Ansvarig nämnd är regionstyrelsen för Region Jämtland Härjedalen.

7 METOD

Granskningen har utförts genom inhämtning och granskning av styrande dokument, protokoll, delårsrapportens förvaltningsberättelse och redovisning av måluppfyllelse. Avseende den finansiella delen har en översiktlig granskning gjorts av resultat- och balansräkningen med fokus på väsentliga förändringar mellan åren och avvikelser från budget. Ett urval av specifikationer med tillhörande underlag har granskats för att verifiera existens av tillgångar och skulder. Stickprovskontroller har gjorts och kontroll av att större belopp har periodiserats utifrån anvisningar samt att gränsdragningen mellan driftkostnader och investeringsutgifter följer regionens riktlinjer. Granskningen har skett i enlighet med *Standard för kommunal räkenskapsrevision* som är en anpassning av *International Standards on Auditing (ISA)*.

Information har också inhämtats muntligt och per e-post med berörda tjänstemän.

8 RESULTAT AV GRANSKNINGEN

8.1 LAGENS KRAV OCH GOD REDOVISNINGSSSED

Enligt 13 kap. 1 och 2 §§ LKBR ska en delårsrapport upprättas för verksamheten och ekonomin från räkenskapsårets början och omfatta minst hälften och högst två tredjedelar av räkenskapsåret. Delårsrapporten ska innehålla en resultaträkning, en balansräkning och en förenklad förvaltningsberättelse. Enligt RKR R17 ska dessutom en samlad – men översiktlig – beskrivning av regionens drift och investeringsverksamhet ingå.

Region Jämtland Härjedalen har valt att upprätta en delårsrapport för perioden januari till och med augusti. Delårsrapporten innehåller en resultaträkning, en balansräkning och en förenklad förvaltningsberättelse samt en drift- och investeringsredovisning.

Bedömning

- Vi bedömer att delårsrapporten har upprättats enligt lagens krav och RKR R17 vad gäller omfattning och innehåll.

8.1.1 Förvaltningsberättelsen

Förvaltningsberättelsens innehåll regleras i 11 kap. LKBR och RKR R15 men enligt RKR R17 behöver delårsrapporten inte innehålla en fullständig förvaltningsberättelse, utan bara en förenklad förvaltningsberättelse. Den förenklade förvaltningsberättelsen ska minst innehålla följande avsnitt:

- *Händelser av väsentlig betydelse* som inträffat under delårsperioden eller efter dess slut, men innan delårsrapporten upprättas.
- *Utvärdering av regionens ekonomiska ställning*. I de fall sammanställda räkenskaper upprättas ska en utvärdering även göras av kommunkoncernens ekonomiska ställning. I de fall sammanställda räkenskaper inte upprättas ska i stället en redogörelse för ekonomin i de kommunala koncernföretagen göras.
- *Upplýsningar om förväntad utveckling* avseende ekonomi och verksamhet utifrån fullmäktiges mål.
- En redovisning av hur *helårsprognosen* förhåller sig till den budget som fastställts för den löpande verksamheten.
- En bedömning av *balanskravsresultatet* utifrån helårsprognosen.

Förvaltningsberättelsen i delårsrapporten innehåller följande avsnitt;

- Händelser av väsentlig betydelse

Händelser av väsentlig betydelse innehåller en redogörelse för att motverka ökande kostnadsutveckling har regionledningen beslutat om begränsningar i både anställningar och inköp från mars fram till årsskiftet 2025. Som ett ytterligare steg infördes ett anställningsstopp för administrativ personal från och med juni.

Ett arbete att säkerställa en ekonomi i balans, både kort- och långsiktigt, arbetar verksamheterna intensivt för att nå en ekonomi i balans. De förbättringsåtgärder som genomförs är

bland annat inom digitalisering av kundfakturor, inköp- och bokslutsprocessen och e-frikort.

I november 2024, i nyrenoverade lokaler, öppnades verksamhet av hälsocentralen i Torvalla med anställd personal och listade patienter. Åre hälsocentral och hälsocentralen Renen har fått godkänt att starta upp filial både i Storlien och Undersåker. I april tog vårdhotellet Eira emot sina första patienter.

Leveransförseningar av biljettsystem och elbussar har medfört avtalsförhandlingar, med risk för driftsättningsförseningar och eventuella rättsliga tvister. Samtidigt har nya ledbussar levererats i april och maj.

- **Utvärdering av regionens ekonomiska ställning**

För att möta framtida demokratiska förändringar och krissituationer i omvärlden, är det nödvändigt att kunna ta ett utökat ansvar för en långsiktig och hållbar ekonomisk planering. Denna planering måste även säkerställa goda livsvillkor för framtida medborgare, en tydlig demokratisk trend är att antal födslar minskar samtidigt som antalet äldre ökar, vilket inverkar på skattekraften.

En annan verksamhetsrisk är fortsatta svårigheter att upprätthålla planerad bemanning med egna anställda inom vården men en förbättring har kunnat ses under året. Det rådande världsläget, med pågående krig och nya politiska beslutsfattare, skapar en ovanlig hög grad av osäkerhet kring världsekonomin och det påverkar i sin tur inflation, räntenivåer och finansiella placeringar.

- **Upplysningar om förväntad utveckling avseende ekonomi och verksamhet utifrån fullmäktiges mål**

Förvaltningsberättelsen innehåller en separat rubrik "God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning". En utvärdering görs utifrån regionens målområden med uppdrag och nyckeltal där ekonomi och verksamhetsresultat ingår. Avsnittet avslutas med en slutsats och bedömning utifrån måluppfyllelsen per sista augusti.

Det finns även ett avsnitt "Förväntad utveckling" med en beskrivning av regionens ekonomi för 2025. Budgeten för året har ett underskott på -230 miljoner kronor och den senaste prognosen visar på -420 miljoner kronor. Andra osäkerheter avhängt framförallt nivå med kostnader som påverkar regionens ekonomi är krav att öka antalet vårdplatser samt nya regler för dygnsvila som driver på kostnaderna.

God ekonomisk hushållning beskrivs närmare under rubrik 8.2.

- **Redovisning av hur helårsprognosen förhåller sig till den fastställda budgeten**

Akkumulerad budgetavvikelse och helårsprognos redovisas under rubriken Resultat och ekonomisk ställning och beskrivs utförligare under avsnittet 8.1.4.1

- **Balanskravsresultat utifrån helårsprognosen**

Region Jämtland Härjedalen redovisar i delårsrapporten per augusti 2025 ett prognostiserat underskott om 420 miljoner kronor för helåret. Efter justeringar enligt balanskravsutredningen, inklusive orealiserade förluster och synnerliga skäl, uppgår det ackumulerade negativa balanskravsresultatet till 917 miljoner kronor. Detta inkluderar ej återställda underskott från 2023 och 2024 om sammanlagt 675 miljoner kronor.

Regionen har genomfört en balanskravsutredning där synnerliga skäl åberopas för att inte återställa delar av underskotten inom tre år. Dessa skäl avser främst inflationsdrivna pensionskostnader 2023 och 2024 samt beslut om negativ budget för 2025. Återstoden av underskottet planeras att regleras senast år 2030.

Övriga uppgifter i förvaltningsberättelsen

Förvaltningsberättelsen innehåller även följande delar:

- Den kommunala koncernen
- Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning
- Väsentliga personalförhållanden

Bedömning

- Vi bedömer att förvaltningsberättelsen uppfyller kraven på innehåll, struktur och upplysningar enligt LKBR och RKR R17.
- Vi bedömer att balanskravsutredningen är korrekt uppställd. Vi instämmer i regionstyrelsens bedömning om att det lagstadgade balanskravet inte kommer att uppfyllas under 2025. Vi bedömer att ytterligare åtgärder krävs för att verksamheten ska kunna bedrivas inom tilldelade ekonomiska ramar.

8.1.2 Redovisningsprinciper

Enligt RKR R17 ska en delårsrapport innehålla upplysningar i not om att samma redovisningsprinciper och beräkningsmetoder har använts i delårsrapporten som i den senaste årsredovisningen eller, om dessa principer eller metoder har ändrats, en beskrivning av karaktären på och effekten av förändringen.

Det ska även finnas ett antal övriga upplysningar:

- Säsongsvariationer eller cykliska effekter,
- Erhållna men ännu ej intäktsredovisade generella statsbidrag,
- Karaktär och storlek på jämförelsestörande och extraordinära poster,
- Effekter av ändrade uppskattningar och bedömningar,
- Förändringar i väsentliga ansvarsförbindelser.

Delårsrapporten innehåller ett uttalande om att samma redovisningsprinciper och beräkningsmetoder har använts som i den senaste årsredovisningen.

Ansvarsförbindelse för pensioner och särskild löneskatt samt avsättning till pensioner redovisas i tabell i avsnittet "Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning". Det finns kommentarer kring förändring av portföljsammansättning samt hur värdet på pensionsavsättningen påverkats av utvecklingen på de finansiella marknaderna.

Not 2 innehåller upplysningar om säsongsvariationer och erhållna men ännu ej intäktsförda statsbidrag. Rapporten redovisar även jämförelsestörande poster såsom orealiserade förluster i värdepappersportföljen, samt effekter av ändrade uppskattningar och bedömningar. Förändringar i ansvarsförbindelser framgår av pensionsavsnittet.

Bedömning

- Vi bedömer att redovisningsprinciperna i allt väsentligt följer RKR R17.

8.1.3 Resultat- och balansräkning

Enligt 13 kap. 3 § LKBR och RKR R17 finns angivet att jämförelsetal ska redovisas i resultat- och balansräkningen.

Resultaträkning; för varje post eller delpost ska redovisas belopp för motsvarande period under närmast föregående räkenskapsår, prognos för resultatet för räkenskapsåret och budget för innevarande räkenskapsår.

Balansräkning; för varje post eller delpost i balansräkningen ska redovisas belopp för motsvarande post i närmast föregående räkenskapsårs utgång.

Resultaträkning

Region Jämtland Härjedalens resultaträkning för perioden fram till augusti 2025 visar ett ackumulerat verksamhetsresultat som uppgår till minus 191 miljoner kronor. Avvikelsen mot budget är 91 miljoner kronor, huvudsakligen till följd av orealiserade förluster i värdepappersportföljen.

Resultaträkningen visar jämförelsetal för motsvarande period föregående år och budget. Helårsprognosen som saknas i resultaträkningen beräknas till minus 420 miljoner kronor, vilket är 190 miljoner kronor sämre än budget. Verksamhetens nettokostnader uppgick till minus 3 891 miljoner kronor, vilket är 45 miljoner kronor sämre än budget men 96 miljoner kronor bättre än föregående år. Intäkterna överstiger budget med 167 miljoner kronor, främst till följd av högre riktade statsbidrag. Kostnaderna överstiger budget med 203 miljoner kronor, där personalkostnader inklusive inhyrd bemanning utgör den största avvikelsen. Redovisningen uppfyller kraven på jämförbarhet och ger en rättvisande bild av regionens ekonomiska ställning.

Balansräkning

Balansräkningen visar jämförelsetal för motsvarande period föregående år. För varje post anges belopp vid utgången av föregående räkenskapsår. Regionens tillgångar uppgick till 3 391 miljoner kronor, varav 1 183 miljoner kronor utgjordes av anläggningstillgångar och 2 208 miljoner kronor av omsättningstillgångar. Det egna kapitalet uppgick till minus 1 114 miljoner kronor, vilket innebär en ytterligare försämring jämfört med årsskiftet. Avsättningar för pensioner uppgick till 3 089 miljoner kronor och kort- samt långfristiga skulder till totalt 1 416 miljoner kronor. Balansräkningen visar på en fortsatt ansträngd finansiell ställning, där skulder och avsättningar överstiger tillgångarna. Detta understryker behovet av fortsatt återhållsamhet och långsiktig planering för att återställa soliditeten.

Den totala pensionsförpliktelsen uppgick i augusti till 5 015 miljoner kronor, varav 3 089 miljoner kronor redovisas som avsättning och 1 974 miljoner kronor enligt balansräkningen som ansvarsförbindelse enligt blandmodellen. För att möta framtida utbetalningar har regionen avsatt 1 477 miljoner kronor i en pensionsportfölj. Portföljen har under året haft en negativ avkastning om minus 5,8 procent, vilket är 7 procentenheter sämre än jämförelseindex. Den reala femårsavkastningen uppgår till minus 0,32 procent per år, vilket understiger det långsiktiga målet om 3,5 procent. Den kraftiga börsnedgången i april, till följd av geopolitiska händelser, medförde att aktieandelen reducerades från 76 till 25 procent för att skydda kapitalet. Vid tertialets slut uppgick aktieandelen till 44 procent. Konsolideringsgraden var 29 procent, vilket är en försämring jämfört med föregående år.

Till merparten av balansposterna har huvudboksbilagor och specifikationer upprättats. I några stickprov är specifikationerna och underlagen bristfälliga. En förteckning över identifierade brister kommer att överlämnas till ekonomienheten.

Likvida medel

Regionens likvida medel uppgick per den 31 augusti 2025 till 305 miljoner kronor, vilket är en marginell ökning jämfört med årets början. Investeringsverksamheten belastade likviditeten med 148 miljoner kronor, medan finansieringsverksamheten, inklusive amorteringar, uppgick till minus 16 miljoner kronor. Likviditeten är fortsatt ansträngd till följd av ackumulerade underskott 2023–2024 samt en negativ helårsprognos för 2025 om minus 420 miljoner kronor. För att säkerställa en betalningsberedskap finns en checkräkningskredit om 145 miljoner kronor. Enligt prognos beräknas lånebehov uppgå till 300 miljoner kronor. Om hela den budgeten nyttjas kommer den totala skulden till Kommuninvest att uppgå till 590 miljoner kronor vid årsskiftet. Likviditetsläget understryker behovet av fortsatt återhållsamhet och strikt kostnads kontroll.

Bedömning

- Vår bedömning är att delårsrapporten omfattar alla förväntade delar när det gäller balans- och resultaträkning förutom att helårsprognosen saknas i resultaträkningen. Jämförelsetal och de ingående posterna bedöms ha redovisats korrekt och resultat- och balansräkning är i övrigt uppställd i enlighet med LKBR och RKR.
- Vår bedömning är att det i några fall finns bristande specifikationer och underlag till balansposter på vissa tillgångar.

8.1.4 Drift- och investeringsredovisning

Drift- och investeringsredovisningens innehåll regleras i 10 kap. 1 och 2 §§ LKBR och RKR R14.

Driftredovisningen ska innehålla en redovisning av hur utfallet förhåller sig till den budget som fastställts för den löpande verksamheten. Innevarande och föregående års utfall ska redovisas brutto ifall fullmäktige anvisar anslagen i form av intäkter och kostnader. Anvisar fullmäktige nettoanslag, kan budgetposterna redovisas netto. Innevarande års utfall, av intäkter och kostnader, ska även jämföras med föregående års utfall. Större avvikelser mellan årets och föregående års utfall samt budget ska kommenteras i förvaltningsberättelsen.

Investeringsredovisningen ska innehålla en samlad redovisning av regionens investeringsverksamhet. Investeringsredovisningen ska utformas så att utfallen på ett överskådligt sätt kan stämmas av mot fullmäktiges budget och andra för investeringsverksamheten relevanta fullmäktigebeslut. Fleråriga pågående och under året avslutade investeringar ska kunna stämmas av mot beslutade eller beräknade totalutgifter. Investeringsredovisningen ska omfatta även de kommunala koncernföretagens investeringar som fullmäktige tagit ställning till.

Drift- och investeringsredovisningens budgetposter ska avse senast beslutad budget. I de fall beslut om anslagsförändring tagits under året ska uppgift lämnas om vilka belopp och vid vilka tidpunkter budgetposterna justerats.

8.1.4.1 Driftredovisning

Redovisningen innehåller en jämförelse mellan innevarande års utfall och fastställd budget för den löpande verksamheten, samt en jämförelse med föregående års utfall.

Driftredovisningen innehåller kommentarer till större avvikelser mellan budget, innevarande års utfall och föregående års utfall. Dessa återfinns dels i förvaltningsberättelsen, dels i avsnittet driftredovisning. Avvikelserna förklaras bland annat med ökade personalkostnader, kostnader för köpt vård samt förändringar i statsbidrag och pensionskostnader. Redovisningen ger en beskrivning av hur verksamhetens ekonomiska utfall förhåller sig till budget och tidigare års utfall.

Ekonomiskt utfall per nämnd

Regionstyrelsen

Regionstyrelsens ekonomiska utfall för perioden januari till och med augusti 2025 visar en positiv utveckling jämfört med budget. Nettokostnaderna uppgick till minus 1 213 miljoner kronor, vilket är 235 miljoner kronor bättre än budget och 80 miljoner kronor bättre än motsvarande period föregående år. Bruttokostnaderna uppgick till minus 1 734 miljoner kronor, vilket är 63 miljoner kronor lägre än budget och 53 miljoner kronor lägre än föregående år. Intäktssidan har stärkts, främst genom högre riktade statsbidrag, EU-bidrag och ökad försäljning av hjälpmedel och transporter.

- Resultatavvikelsen är positiv för regionstyrelsen totalt där kärnverksamheten står för 81 miljoner kronor. Förvaltningsområdet Regionstab redovisar ett positivt nettoresultat på 109 miljoner kronor mot budget, huvudsakligen till följd av minskade pensionskostnader och högre intäkter. Vårdval visar en negativ avvikelse jämfört med föregående år (-28 miljoner kronor), främst på grund av uppräknig av LPIK, men har en positiv budgetavvikelse för perioden (+14 miljoner kronor).

Ekonomisk analys per kostnadsslag:

- Personalkostnader: Utfallet är 164 miljoner kronor lägre än budget, vilket till stor del förklaras av betydligt lägre pensionskostnader än planerat samt vakanser och lägre nyttjande av utbildningsbidrag. Ökningen av antal anställda jämfört med föregående år beror främst på organisatoriska förändringar (t.ex. överföring av medicinteknik).
- Pensionskostnader: Har minskat markant jämfört med föregående år och är betydligt lägre än budgeterat, vilket är den enskilt största positiva avvikelsen.
- IT-kostnader: Konsultkostnader inom IT och digitalisering har ökat jämfört med föregående år, kopplat till utvecklingsprojekt och digitaliseringsinsatser. Dock är konsultkostnaderna totalt sett lägre än budget, då flera planerade projekt ännu inte startat.
- Konsultkostnader: Totalt 23 miljoner kronor lägre än budget, men högre än föregående år på grund av satsningar inom utveckling och digitalisering samt EU-projekt (där kostnaderna kompenseras av bidrag).
- Läkemedel och material: Kostnaderna för läkemedel har ökat jämfört med föregående år och är högre än budget, medan övriga materialkostnader ligger nära budget.
- Fastighetskostnader: Något lägre än budget, främst tack vare effektiviseringar inom uppvärmning och underhåll.
- Övriga kostnader: Små positiva avvikelser mot budget, men en ökning jämfört med föregående år.

Resultatavvikelse per förvaltningsområde:

- Regionstab: +109 miljoner kronor mot föregående år, +221 miljoner kronor mot budget.
- Vårdval: minus 28 miljoner kronor mot föregående år, +14 miljoner kronor mot budget. Positiva avvikelser inom kapitering, privata vårdgivare och beställartandvård.
- Övriga avdelningar: Samtliga visar förbättrade resultat mot budget, med undantag för Kommunikationsavdelningen.

Åtgärder och prognos: Ett totalt anställningsstopp för administrativ personal har införts från juni 2025. Flera strukturella effektiviseringsprogram pågår, särskilt inom digitalisering, inköp och administration. Prognosen för helåret är att regionstyrelsen sammantaget kommer att redovisa ett resultat som är 25 miljoner kronor bättre än budget, främst tack

vare lägre pensionskostnader och fortsatt återhållsamhet med konsult- och personalkostnader.

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Nämnden redovisar en negativ avvikelse mot budget med 305 miljoner kronor. Intäkterna överstiger budget med 109 miljoner kronor och har ökat med 93 miljoner kronor (9,1 procent) jämfört med föregående år. Avvikelsen mot budget består främst av ökade bidrag från interna transfereringar (110 miljoner kronor) samt försäljning av vård och patienttransporter (24 miljoner kronor). Patientavgifterna understiger budget med 22 miljoner kronor. Kostnaderna överstiger budget med 414 miljoner kronor och har ökat med 65 miljoner kronor (1,9 procent) jämfört med föregående år. Avvikelsen mot budget består främst av ökade personalkostnader inklusive inhyrd bemanning (411 miljoner kronor) samt köpt riks- och regionvård (31 miljoner kronor).

Nettokostnaden är 28 miljoner kronor lägre än föregående år och nämndens prognos för helåret är minus 500 miljoner kronor jämfört med budget.

Ekonomisk analys

Personalkostnaderna har ökat med 90 miljoner (5,2 procent) jämfört med föregående år vilket beror på löneöversyn och personalrekrytering för att minska inhyrd bemanning. Kostnaden för inhyrd personal har minskat med 40 miljoner kronor jämfört med föregående år. Det beror främst på minskningen av inhyrda sjuksköterskor, som minskat med 26 miljoner kronor, men även den nationella överenskommelsen som inte var införd i början av 2024.

Kostnaderna för läkemedel har ökat med 15 miljoner kronor jämfört med föregående år. Exklusive rabatter är ökningen 2,6 procent och understiger Socialstyrelsens prognos, en ökning på 6 procent för 2025.

Intäkter från statsbidrag har ökat med 86 miljoner kronor jämfört med föregående år och beror delvis på att medel för tillgänglighet som avser januari till augusti har tillförts. Beslutade resultatförbättrande åtgärder visar viss positiv effekt men har inte varit tillräckliga för att uppnå en ekonomi i balans.

Regionala utvecklingsnämnden

Nämnden redovisar i delårsrapporten ett resultat på 7,5 miljoner kronor vilket främst beror på att försäljningsintäkter till olika produktioner inte var budgeterade och att vissa kostnader kommer senare under året. Prognosen för helåret är 5,6 miljoner kronor vilket i huvudsak beror på minskade personalkostnader på grund av vakanser samt tillfälligt lägre hyreskostnader. Nämndens arbete med resultatförbättrande åtgärder har i delårsboks slutet gett besparingar på ca 1,5 mkr genom restriktiva inköp.

Kollektivtrafiknämnden

Nämnden redovisar en positiv avvikelse mot budget med 13 miljoner kronor. Intäkterna överstiger budget med 4 miljoner kronor utifrån främst viten och statliga bidrag. Kostnaderna är 9 miljoner kronor lägre än budget avseende främst indexersättning och förstärkningstrafik. Av nämndens delårsrapport framgår även att biljettintäkterna har minskat med 3,9 miljoner kronor jämfört med föregående år. Tekniska problem uppges vara en orsak och det framgår även att övergången till ny zon- och prisstruktur kan ha haft en negativ påverkan på resandet. Nämndens prognos för helåret är en positiv avvikelse mot budget med 10 miljoner kronor.

8.1.4.2 Investeringsredovisning

Investeringsredovisningen innehåller prognos för helårsutfall, jämförelse med beslutad investeringsbudget samt kommentarer till avvikelser. Dessa avvikelser förklaras utifrån tidplaneförskjutningar, förändrade kostnadsnivåer eller omprioriteringar. Väsentliga händelser under perioden redovisas särskilt, exempelvis förvärvet av fastigheten Getingen i augusti 2025, som bedömts vara strategiskt viktig för framtida vårdutveckling och undantagits från det generella inköpsstoppet.

Regionens ekonomiska läge har haft betydande påverkan på investeringsverksamheten. Trots en investeringsbudget om 331 miljoner kronor enligt investeringstabell beräknas endast 155 miljoner kronor förbrukas under året. Utfallet per den 31 augusti uppgår till 78 miljoner kronor, vilket indikerar att flera investeringar har reducerats, förskjutits eller uteblivit. Potten för oförutsedda investeringar är förbrukad, och ytterligare behov måste hanteras genom omprioriteringar inom befintlig ram, vilket medför osäkerhet och risk för förseningar i verksamhetskritiska projekt.

Den successivt försvagade likviditeten, i kombination med ett fortsatt högt ränteläge, har ökat kostnaderna för lånefinansiering. Minskade kostnadsersättningar och riktade statsbidrag försvårar ytterligare möjligheten att finansiera investeringar inom ramen för en ekonomi i balans. Avsaknaden av generell budgetuppräknings under planperioden 2025–2027 kräver omställning och skärpta prioriteringar, där investeringar i högre grad måste motiveras utifrån akuta behov eller långsiktig kostnadseffektivitet.

Bedömning

- Vi bedömer att drift- och investeringsredovisningen har upprättats och redovisats i enlighet med LKBR och RKR.
- Eftersom investeringar om endast 78 miljoner kronor har genomförts efter åtta månader anser vi att det finns en osäkerhet om investeringar kommer att genomföras enligt plan.

8.2 GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING

Enligt 11 kap. 1 och 6 §§ i kommunallagen ska kommuner och regioner ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs genom kommunala bolag, stiftelser, föreningar med flera. Fullmäktige ska besluta om riktlinjer för god ekonomisk hushållning.

Av budgeten ska det framgå hur verksamheten ska finansieras och hur den ekonomiska ställningen beräknas vara vid budgetårets slut. De finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning ska anges. Budgeten ska även innehålla en plan för verksamheten under budgetåret. I planen ska det anges mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning. Budgeten ska också innehålla en plan för ekonomin för en period av tre år.

Regionstyrelsen gör bedömningen att Region Jämtland Härjedalen efter augusti månad inte har uppnått god ekonomisk hushållning i förhållande till de mål som fastställts av fullmäktige. Bedömningen grundas på en samlad analys av verksamhetsmål och finansiella nyckeltal. På det finansiella området har tre av sex mål uppnåtts, ett är delvis uppfyllt och två har inte uppnåtts. Den ekonomiska helhetsbedömningen påverkas särskilt av bristande budgetföljsamhet och otillräcklig kostnadskontroll, samt att planerade åtgärder ännu inte gett önskad effekt. Trots detta visar uppföljningen att flera aktiviteter fortskrider enligt plan och målen förväntas nås innan årets slut, vilket ger viss tillförsikt inför den fortsatta utvecklingen.

8.2.1 Finansiella mål

Finansiella mål	Målvärde	Utfall per augusti / Måluppfyllnad
Soliditet (ökning) Exklusive ansvarsförbindelsen	-34,8%	-31,0%
Kassalikviditet exkl. pensionsplaceringar	>67%	70,8%
Nettokostnadsutveckling	-3,8%	-2,4%
Bruttokostnadsutveckling	-3,1%	0,6%
Leverantörföljsamhet	95%	89%
Skuldsättningstak	<16%	8%

- Soliditeten, som mäter förhållandet mellan tillgångar och skulder, har uppnått målvärdet. Utfallet visar att regionens skulder överstiger tillgångarna och innebär en risk för regionens ekonomiska självständighet och kräver flera år med överskott för att kunna vändas.
- Kassalikviditeten, som visar regionens förmåga att betala sina kortfristiga skulder, ligger på 70,8 procent. Det är över målvärdet 67 procent, men innebär inte att regionen har tillräcklig likviditet för att klara sina kortfristiga skulder. Likviditeten är beroende av statsbidrag och tillfälliga inbetalningar och det finns en risk att regionen behöver låna mer pengar senare under året.
- Nettokostnaderna har minskat med 2,4 procent jämfört med förra året. Det är en förbättring, men inte tillräckligt för att nå målet på minus 3,8 procent. Minskningen beror delvis på lägre pensionskostnader, vilket inte är en varaktig förändring. Om planerade åtgärder inte får effekt finns risk att kostnaderna ökar igen.
- Bruttokostnaderna har istället ökat med 0,6 procent, vilket är en negativ avvikelse från målet på minus 3,1 procent. Ökningen beror främst på högre kostnader för personal, konsulter och köpt vård. Det gör det svårare att nå ett nollresultat år 2026 och överskott därefter.
- Leverantörföljsamheten ligger på 89 procent, vilket är under målet på 95 procent. Det tyder på att regionen inte alltid följer sina avtal eller att avtal saknas med leverantörer. Det kan leda till högre kostnader, ineffektiv användning av resurser och försämrad kvalitet i vården.
- Skuldsättningen ligger på 8 procent, vilket är klart under det fastställda taket på 16 procent. Att särskilt notera är att regionens pensionsskuld är exkluderad i måttet vilket innebär att den reella skuldsättningsgraden inte synliggörs. Regionen planerar att låna mer pengar under året och därmed finns en risk att skuldsättningen ökar och påverkar soliditeten negativt.

Sammanfattningsvis visar den finansiella analysen att Region Jämtland Härjedalen står inför betydande ekonomiska utmaningar. Trots att vissa mål, såsom kassalikviditet och skuldsättningstak, har uppnåtts finns det stora utmaningar när det gäller soliditet, kostnadskontroll och självfinansieringsgrad av investeringar. Regionen behöver fortsätta arbeta med resultatförbättrande åtgärder och att förbättra sin ekonomiska styrning, effektivisera sina processer för att säkerställa långsiktig ekonomisk hållbarhet.

Resultatförbättrande åtgärder

Arbetet med resultatförbättrande åtgärder omfattar både kortsiktiga insatser och långsiktiga strukturella förändringar. Åtgärderna tar hänsyn till behovet av utveckling, förändring och prioritering inom organisationen.

I februari 2025 beslutade regionledningen om restriktivitet gällande anställningar och inköp under perioden mars till december. Rekryteringar ska omprövas, med undantag för

samhällsviktiga funktioner och stöd till kärnverksamheten inom hälso- och sjukvården. Inköpsstopp gäller för produkter som inte är direkt kopplade till vård eller effektiv administration, med undantag för externfinansierade projekt och investeringar.

Under sommaren har regionen förstärkt arbetet genom att fokusera på tre strategiska områden: digitalisering och AI, organisationsstruktur och stödfunktioner, samt inköp och ekonomistyrning. Syftet är att effektivisera arbetssätt, frigöra resurser och förbättra kostnadskontrollen. Inom hälso- och sjukvårdsnämnden har särskilt fokus lagts på kompetensförstärkning, produktionsstyrning och minskad användning av inhyrd personal.

Trots dessa insatser visar uppföljningen i delårsrapporten ännu inte någon tydlig sammanlagd positiv effekt på det ekonomiska resultatet. Det beror delvis på att effekterna av åtgärderna kan vara förskjutna över tid och svåra att direkt koppla till ekonomiska nyckeltal.

Behov av ytterligare åtgärder

Balansräkningen visar på ett negativt eget kapital, vilket indikerar en finansiell obalans och behov av åtgärder för att stärka ekonomin. Resultaträkningen visar på ökade kostnader och ett negativt resultat, vilket ytterligare understryker behovet av kostnadskontroll och effektiviseringar. Kassaflödesanalysen visar på ett negativt kassaflöde från den löpande verksamheten och investeringsverksamheten, vilket delvis kompenseras av nyupptagna lån.

För att förbättra den ekonomiska situationen behöver regionen fokusera på ytterligare åtgärder för att minska kostnaderna, öka intäkterna och förbättra likviditeten. Detta kan innebära att genomföra ytterligare effektiviseringar, prioritera investeringar och säkerställa att verksamheten bedrivs på ett ekonomiskt hållbart sätt.

8.2.2 Övergripande mål

Fullmäktige har i regionplanen beslutat om åtta övergripande målområden. För respektive målområde finns nyckeltal och uppdrag för kommande år till styrelsen och nämnderna. I samband med delår sker en uppföljning av uppdrag till styrelse och nämnder samt en summering av målområdena inklusive nyckeltal.

Symbolförklaring för måluppfyllelse:

Grönt = målet uppnått, Gult = delvis uppnått, pågående aktiviteter i rätt riktning, Rött = uppnås inte. Mätetalen innebär ett intervall där 90-99 procent är gult.

Målområde med övergripande mål	Uppdrag	Finansiella nyckeltal	Sammanvägd status övergripande mål
Målområde för hälso- och sjukvård - God och nära vård i hela Jämtland Härjedalen	9		Delvis uppfyllt
Målområde för tandvård - God och tillgänglig tandvård i hela Jämtland Härjedalen	5		Ej uppfyllt
Målområde för Regionalt utvecklingsansvar - Utvecklingskraft i hela Jämtland Härjedalen	3		Delvis uppfyllt
Målområde för kultur - Tillgängligt kulturutbud i hela Jämtland Härjedalen	1		Delvis uppfyllt
Målområde för kollektivtrafik - Goda kommunikationer inom samt till och från Jämtland Härjedalen	1		Delvis uppfyllt

Målområde med övergripande mål	Uppdrag			Finansiella nyckeltal			Sammanvägd status övergripande mål
	1	2	3	1	2	3	
Målområde för folkhögskolor - Folkhögskolor med hög kvalitet (uppdrag fördelat från nämnd)	1						Delvis uppfyllt
Målområde för stödverksamhet - Ändamålsenlig kompetens för effektivt stöd till verksamhet och utveckling	7						Delvis uppfyllt
Målområde för ledningsprocesser - Ledning, styrning och uppföljning av beslut och verksamhet	4		3	1	2		Ej uppfyllt
Totalt	31	0	3	1	2		

Enligt regionens styrmodell skall samtliga nyckeltal och uppdrag kopplas till god ekonomisk hushållning och således inkluderas i bedömningen av om resultatet är förenligt med de övergripande mål som fullmäktige beslutat om, samt möjligheterna att uppnå målen på helår.

Per augusti 2025 bedöms sex av de åtta målområdena som delvis uppfyllda och två som ej uppfyllda. Tandvården bedöms inte uppfylla målet till följd av omfattande rekryteringsproblem och bristande tillgänglighet, särskilt inom vuxentandvården. Även ledningsprocesserna bedöms som ej uppfyllda, främst på grund av brister i budgetföljsamhet och kostnadskontroll. Övriga målområden – hälso- och sjukvård, regional utveckling, kollektivtrafik, kultur, folkhögskolor och stödverksamhet – uppvisar pågående arbete i rätt riktning men med kvarstående utmaningar.

Av totalt 31 uppdrag till styrelsen och nämnderna bedöms samtliga vara pågående enligt plan. Inom hälso- och sjukvården pågår arbete med säker vård, tillgänglighet, digitalisering och psykisk hälsa. Inom regional utveckling bedrivs insatser för infrastruktur, kompetensförsörjning och minoritetsinkludering. Kollektivtrafiken har infört nya zoner och priser och elbussar har levererats till Åre. Kulturverksamheten har genomfört riktade insatser för barn med funktionsvariationer och folkhögskolorna har fortsatt samverka kring beredskap och utvecklingsplaner.

Tillgängligheten till vård är fortsatt en utmaning. Endast 48 procent av patienterna får ett första besök inom specialistvård inom 90 dagar (mål: 64 procent) och 35 procent får operation/åtgärder/behandling inom 90 dagar (mål: 62 procent), för utprovning av hörapparat 17 procent. Inom barn- och ungdomspsykiatri är måluppfyllelsen för ett första besök 83 procent men utredningar och behandlingar 35 procent vilket förklaras av att efterfrågan på neuropsykiatriska utredningar ökat markant. Inom tandvården är tillgängligheten för vuxna fortsatt låg, med endast 49 procent som får bokad tid (mål: 55 procent).

Sammanfattningsvis visar uppföljningen att regionens verksamhet i huvudsak bedrivs enligt plan, men att flera målområden kräver fortsatt utveckling och förstärkta insatser för att uppnå full måluppfyllelse. Det ekonomiska läget är fortsatt ansträngt, vilket ställer krav på prioriteringar, effektiviseringar och en långsiktig styrning i enlighet med god ekonomisk hushållning.

Bedömning

- Vi instämmer med regionstyrelsen att regionen inte når god ekonomisk hushållning, främst på grund av den svaga finansiella situationen samt låg måluppfyllelse.
- Vi anser att den bristande tillgängligheten är oroande.

- Vi instämmer med regionstyrelsen att regionen inte når god ekonomisk hushållning, främst på grund av den svaga finansiella situationen samt låg måluppfyllelse.
- Vi anser att den bristande tillgängligheten är oroande.
- Vi anser att på det sätt regionstyrelsen och nämnderna uttolkat och återredovisar mål och uppdrag inte ger tillräckliga förutsättningar för fullmäktige att bedöma måluppfyllelsen.
- Vi bedömer att det saknas tillräckliga resultatförbättrande åtgärder för att nå fullmäktiges resultatkrav.

8.2.3 Sammanfattande bedömning

Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?

Vi bedömer sammantaget att delårsrapporten är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed.

Är resultatens i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda mål för god ekonomisk hushållning, det vill säga finns förutsättningar för att målen kommer att uppnås?

Vi bedömer av delårsrapporten att fullmäktiges fastställda mål för god ekonomisk hushållning inte kommer att uppnås.

9 KVALITETSSÄKRING

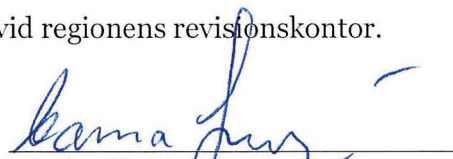
Projektledaren svarar för kvalitetssäkring gentemot uppgiftslämnare och av de insamlade uppgifter som används i analysen. Projektledaren har det primära ansvaret för att den analys och de bedömningar och förslag som förs fram är tillräckligt underbyggda.

Ansvarig för kvalitetssäkring har det övergripande ansvaret för att kontrollera om granskningen har en tillräcklig yrkesmässig och metodisk kvalitet samt att det finns en överensstämmelse mellan revisionsfrågorna/kontrollmålen, metoder, fakta, slutsatser/bedömningar och framförda förslag.

10 UNDERTECKNANDE

Granskningen har utförts av samtliga medarbetare vid regionens revisionskontor.

Jan-Olov Undvall
Sakkunnig

Carina Hemmingsson
Sakkunnig

Pia Holm
Sakkunnig

Kvalitetssäkring:

Leif Gabrielsson
Revisionsdirektör